

irruptione non pulcherrimi solum agri, nobilissimaq. oppida eius direpta passim, vastata, atque incensa, sed integre quoque familiae, ac ciuitates deletae prorsus, atque extinctae sunt. Iam vero quae alia aut opportunior, aut rebus praesentibus aptior rerum esse cognitiopoteat, quam varias superiorum imperiorum mutationes, graues legum impositiones, tetra bella exhausta, foedas seditiones conflatas, ceterosq. ancipites Italiae casus nosse? ut si tam multis, tamq. diris perfuncti demum diuina benignitate calamitatibus simus, nos aliquando tandem saeuis illis emeruisse fluctibus gaudeamus; sin, quod Deus auertat, aliquot adhuc malorum, ac pestium tempestates nostra nobis culpa supersint, eas vero superiorum exemplo edocti in posterum prudentius euitemus, aut certe firmiore animi robore perferamus. Quinetiam illud meam in primis auget admirationem, neminem adhuc aut patrii soli caritate incensum, aut domesticae laudis dulcedine captum ita fuisse, ut iniquo, atque acerbo, quemadmodum decuit, animo adhuc tulerit, Francos, atque Germanos, unde superiora nobis detrimenta illata, & foeda illa quasi iniusta vulnera sunt, veteres rerum suarum scriptores, atque explicatores habere; Italiam vero, unde ad illos omnia ornamenta dignitatis, & subsidia humanitatis manarunt, omni prorsus litterarum splendore carere. Itaque magnam mihi iure egregiae voluntatis, consiliiq. laudem meruisse Blondus Foroliuiensis videtur, qui patrum nostrorum memoria primus res omnes Romani labentis imperii scribere est professus. Verum maiora ille multo complexus, quam praestare homini occupatissimo licuit, nequaquam tantum, quantum oportuit, consequi aut studio, aut diligentia potuit. Nam cum omnium gentium, Regumq. bella, motusq. colligere, ac mandare memoriae voluit, Italiam, quam intentiore ornare studio, atque accuratiore perpolire opera debuit, festinanti propè stylo, ac praecipiti quadam, ut ita dicam, industria pertractauit. etenim cum res grauissimas multas, annorumq. descriptionem diligentem omisit, tum quae scripsit, tanta ubique breuitate perstrinxit, ut historiam nobis non solum mancā, sed etiam propè orbam attulerit. Sabellicus autem, qui aemulatione laudis eius accensus in eodem proxime post illum studio videtur esse versatus, quò altius narrationem repetiit, & latiore gentium, temporumq. quasi campo se extulit, eò angustius, atque impeditius vniuersa exposuit. neque solum Blondum, quod voluit, diligentiae laude non superauit, sed scribendi etiam copia inferior, atque elegantia fuit. Quamquam vterque eam eloquentiae facultatem ad hoc genus scriptionis.

videtur

